

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
În America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Stările de astăzi

Ce crede și ce spune un țăran din Ardeal despre stările din zilele noastre — Cuvinte dintr'o scrisoare primită la redacție

De-o vreme încoace pare că mergem tot înapoi. Nu ne mai ajungem cu nimic. Unul se vaiera că nu sunt bani, altul că sunt ieftine bucatele. Ne temem de sărăcie ca dracul de tămâie. Ne văicărăm toți și toate, cașicum ar fi lumea lui Văicăreală!

Dar totuș nu suntem de sărit în lac. Oare moșii și strămoșii noștri de ce nu se mai văicăriau atâta, cum ne văicărăm noi? Că doar' lumea e tot aceea, ca și mai de mult. Nu mult s'a schimbat.

Lumea nu s'a schimbat, căci năcazuri și greutateți au fost de când e pământul pământ. Oamenii au fost totdeauna și răi și buni. Și dureri încă au fost totdeauna. Inșă ne-am schimbat noi în răbdare și credință. Înainte de răboiu oamenii cunoșteau un Dumnezeu în ceriu și o nădejde creștinească pe pământ. Astăzi începe să nu mai fie așa.

Un vecin al meu pleacă la târg, cu carul încărcat de bucate de vândut. Și îl întreb: pleci, cumetre, pleci? Văd că ai încărcat bine carul. O să iei o sumuliță frumoasă. Bucatele sunt ieftine, însă dacă părăie osiile, tot te alegei cu ceva. Dumnezeu nu ne-a uitat. Când sunt banii scumpi și puțini, ne umple sacii!

Dar vecinul meu nu era mulțămît. S'a supărat că i-am pomenit de Dumnezeu. Și mi-a răspuns:

— Mai de mult erau și bucate multe și bani mulți. Acum slab ne dă Dumnezeu!

Eu m'am gândit: iată că ne-a slăbit credința! Suntem prea lacomi și um vrea să trăim numai din plin, din belșug. La bucate multe, vrem și bani mulți. La găină grasă cerem și o cupă de vin!

Imi spunea moșul meu, Dumnezeu a-l hodinească cu dreptii, că înainte, dacă un creștin avea mai mulți feciori și fete, chiar și după ce se așezau aștia, trăiau toți la un loc și într'oasă. La o oală, cum se zice, la un loc și la o mămăligă. Dar ce mămăligă! e cutremura masa, când o răsturnau e cărpător. Se săturau toți în pace și în iubire. Și era mulțămire și fără

bani, că banii erau rari și atunci, ca corbii albi. Rari și greu de văzut.

Noi nu mai suntem mulțămîți cu mămăliga străbună, ci căutăm mănăcăruri domnești și luxuri. Nu mai sunt bune plăcintele coapte pe lespede, ci umblăm după prăjituri și torte coapte în leruri. Fetele noastre nu se mai spală cu leșie bătrânească de cenușă, ci cu săpunuri scumpe de migdale dela potică. Poartă ciorapi și țipoci de box, ba se năclăiesc și cu roșeli de buze și cu ape mirositoare.

In schimb bisericile sunt tot mai goale și traiul între oameni din zi în zi mai rău. Nici căsenii, bărbatul cu muiera, copiii și părinții, nu se mai înțeleg. Dacă se întâmplă să cadă vre-un soț la boala grea și lungă, cel sănătos lasă pe cel beteag și pleacă de capul lui în lume, că zice: De ce să trăiesc tot cu năcaz și cu amar? — Asta-i mintea oamenilor din zilele noastre! Mie să-mi meargă bine, eu să mă înfund, eu să fiu sătul; deaproapele descurce-se cum o știi! Oare nu dobitoacele trăiesc așa?

Mai zilele trecute ies la niște vecini, cu gazeta asta „Unirea Poporului“. Și am început să le citesc „grăunțele sufletești“. Inșă nu începusem bine și oamenii au sărit cu gura:

— De-astea am mai auzit noi! Ințoarce foaia și ne ceteste de stările noastre, de criza de astăzi. Ce se mai aude cu banii, cu conversiunile? Mai lasă pe Dumnezeu la o parte!

Greu a fost acest cuvânt și m'am întristat foarte. Mi-au venit în minte cuvintele evangheliei, care zice: *Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui și pe urmă toate se vor adauge vouă!* — Vecinii și cumetrii mei cereau să le cetesc despre criza banilor și a bunătaților pământești, iar eu am simțit ș'am văzut că mai mare decât toate este criza credinței, a iubirii dintre oameni și a nădejzii de mai bine.

Prea adevărat, că sunt și oameni foarte năcăjiți astăzi, mai ales cu iarna asta lungă și grea, care pare că și-a uitat că i-au trecut soroacele. Inșă de hrană și de gură, slavă Tatălui din ceriu,

nu ne-am prea putut plânge. Bucate au fost pretutindeni și, pe alocuri, și beutură din belșug. Dar poftele au crescut prea mari și criza credinței. Mulți, foarte mulți, nu ne mai gândim nici la Dumnezeu, nici la semenii noștri.

Auziam dăunăzi pe unul că mergând la târg, n'a avut noroc să poată vinde o vacă. Și zicea: Am bătut drumurile degeaba, n'am avut noroc și m'a uitat și Dumnezeu de tot..!

La vorba lui m'am gândit și i-am spus:

— Să nu fie cu bănat, cumetre! Cum uităm noi de Dumnezeu, așa uită și Dumnezeu de noi. Una pentru alta!

*

Așa este pe la noi, onorată redacție! In privința traiului nu suntem chiar de sărit în apă, numai iarna de ne-ar mai slăbi. Inșă ne cuprinde tot mai mult boala sufletească, criza de credință, de iubire împrumutată și de nădejde, precum am arătat mai sus. Și mântuirea nu ne poate veni, decât dela biserică și dela slujitorii lui Dumnezeu.

Nicolae D. Câmpianu,
cantor în Archind

Incorporarea recruților din nou amânată. Ministerul armatei face cunoscut că din cauza timpului nefavorabil încorporarea recruților contingentului 1932 se amână din nou pentru ziua de 15 Aprilie. La această dată recruții sunt datori a se prezenta la Cercurile de Recrutare la cari aparțin, fără a mai aștepta alte ordine.

Bolșevicii ne nimicesc și ville. Bolșevicii ruși, după ce ne-au nimicit piața de bucate, ne nimicesc acum și ville. Până în 1931 ei au cultivat adecă 210 mil hectare de vie (un hectar = 1 jugăr și 738 stânjini pătrați). In iarna acestui an ei au hotărât să cultive, în curs de alți cinci ani viitori, până la 1 milion de hectare cu vie. In anul 1937 ei vor trebui să cultive din acest pământ 30 la sută numai cu struguri de masă, 35 la sută pentru vin, 10 la sută pentru must, iară 20% pentru rachiu. Casă poată însă produce atâta amar de vie, trebuie cam 5000 de ingineri agricoli. De aceea se vor trimite la învățătură o mulțime de studenți și se vor deschide 14 școli nou de vierit. — Bolșevicii, pe lângă toată răutatea lor, lucrează într'una și vor putea face lucruri frumoase, fiindcă cu stăruința se ajunge departe. Întrebarea e, că noi ce facem, ca să împiedecăm aducerea în deplinire a planului bolșevicilor.

Cinstea și omenia

Citind sf. evanghelie din 20 Martie, a Duminecii întâie din postul mare, mi-a rămas ațântită privirea asupra cuvintelor: »Iată cu adevărat Israelitan, întru carele vicleșug nu este« (Ioan 1, 48). Ori de câte ori am citit aceste cuvinte, îmi venia în minte, cât de greu este de găsit astăzi un om fără vicleșug, un om cinstit și de omenie, pe a cărui vorbă să poți zidi, ca pe o stâncă. În sufletul meu totdeauna am admirat pe acel Natanail, despre care se spun aceste cuvinte, pentru că vedeam eu bine, ce greu lucru este, să găsești astăzi oameni cu adevărat cinstiți și de omenie.

Tocmai de aceea, veniți să vorbim astăzi despre omul de omenie, așa cum a trebuit să fie Natanail.

Oa să putem spune, cine este acest om cinstit și de omenie, va trebui să cercetăm istoria lumii și să vedem, cine a fost cel mai de omenie om din lume. Răsfoind foile îngălbenite ale istoriei, vom afla, că, de când e lumea, om mai de omenie decât Domnul nostru Isus Hristos n'a existat. Aceasta o spun, nu numai partizanii, prietenii și credincioșii lui, ci până și dușmanii lui cei mai înverșunați, recunoscând cu toții, că pe el încă nimenea nu l-a putut învinui de păcat.

Astfel stând lucrurile, nu dela lume și oamenii ei, ci dela cel mai cinstit și mai de omenie om al lumii vom întreba, cine este om cinstit și de omenie. Iară Isus iată ce ne spune: »Tot celce aude cuvintele mele acestea și le face, asemăna-l-voiu pe el bărbatului înțelept, carele a zidit casa sa pe piatră. Și s'a pōgorit ploaia, și au venit rāndurile, și au bātut vānturile, și au lovit casa aceea, și nu a cāzut, cāci era întemeiată pe piatră« (Mateiu 7, 24 și 25). Iară înțeleptul Solomon ne spune și mai pe scurt, ce trebuie să facem, ca să fim oameni de omenie: »Teme-le de Dumnezeu și ține poruncile lui, cāci acesta este omul întreg« (Înțelepciunea lui Solomon 12, 13)

Și de fapt așa este, nu poate fi cineva om de omenie, dacă nu ascultă vorbele înțelepciunii depuse în sfintele cărți ale noului și vechiului Testament și, mai ales, dacă nu le și împlinește, ori, ca să-l ascultăm și pe înțeleptul rege Solomon, dacă nu se teme de Dumnezeu și nu ține poruncile.

Acest lucru îl recunosc până și cei mai mari învățați și înțelepți ai lumii. Iată ce zice un mare istoric și filozof englez, *Toma Carlyle* (născut la 1795, mort la 1881): »Iatăce m'am lepădat de religia minții și a firei, și am început a crede în Dumnezeu, am devenit bărbat«, adecă om întreg. Așadară acest mare filozof recunoaște, că numai dupăce a început să creadă în Dumnezeu, s'a simțit bărbat întreg, adecă om cinstit și de omenie. Tot cam acelaș lucru îl spune și cel mai mare poet al Germanilor, *Goethe*, dela moartea căruia anul acesta se împlinesc 100 ani: S'au împlinut caracterele (oamenii cinstiți și de omenie) acelea pe

cari să le putem cinsti. Într'adevăr, numai acela este vrednic de cinste, care nu se caută pe sine. Trebuie însă să recunosc, că astfel de oameni de omenie numai acolo am aflat, unde se află și religiune, și încă religiune tare și puternică; ceeace va să zică, cumcă oameni cu adevărat cinstiți și de omenie nici marele Goethe n'a aflat și n'a putut afla decât între oamenii credincioși.

Și pentruce nu afli oameni deplin de omenie decât numai între cei credincioși? Pentrucă numai religia ne dă întreg adevărul. Toate celelalte științe caută adevărul: astronomia îl caută între stele, geologia în măruntaele pământului, fizica și chimia în corpurile de pe pământ, zoologia în animale, botanica în plante, mineralogia în pietri, geografia în diferitele regiuni de pe suprafața pământului, istoria în întâmplările vrednice de însemnat din viața unui om, a unui popor sau a omeniei întregi, — pe când religia nu caută ci are adevărul, pentrucă i l-a descoperit însuș Dumnezeu. Oameni cu adevărat cinstiți și de omenie prin urmare numai între cei cu adevărat credincioși vom putea afla.

Dar numai credința singură nu este de ajuns pentru a forma din noi oameni cinstiți și de omenie, pentrucă chiar și oamenii credincioși pot fi plini de patimi. Iară patimile orbesc sufletul. De aceea și spune Domnul, la Mateiu 5, 8: »Fericifi cei curați la inimă, cāci acela vor vedea pe Dumnezeu«. Ca să ne curățim însă sufletul de patimi, trebuie să postim și să ne reținem dela toate relele, adecă să ținem poruncile, ceeace susține și înțeleptul Solomon.

Orice ar zice așadară lumea, să nu ascultăm de ea. Când ne trebuie cisme, bocanci ori ghete, să nu mergem la faur; și când ni-s'a stricat ceasul, nu-l ducem la ciobotar; când suntem bolnavi, nu mergem la măcelar, ci la medic, și când avem să descurcăm vreo afacere încurcată, nu mergem la cojocar, ci la avocat. Chiar de aceea, când e vorba să căutăm cinste și omenie, să nu ascultăm de lume, care nu încetează a ne da tot felul de sfaturi în privința aceasta, ci să mergem la izvorul cinstei și al omeniei, la Domnul nostru Isus Hristos, care ne trimite la biserică, unde vom afla sfaturile de lipsă spre a ajunge la cinstea și omenia mult căutată. Numai astfel purcezând, se va putea spune și despre noi oarecând: »Iată cu adevărat Israelitan, întru carele vicleșug nu este«.

Părintele Iuliu

Fátima

Un al doilea Lourdes, în Portugalia

În anul 1917, la 13 Mai, s'a arătat mai întâiu Maica Domnului celor trei copii de păstori între 7 și 10 ani, din satul Cova da Iria, în Portugalia (o țară vecină în Spania, a cărei popor vorbește o limbă asemănătoare cu a noastră), la doi kilometri de orașelul Fátima. Și Preacurata nu s'a arătat numai odată, ci în fiecare zi a 13-a din lunile Maiu până la Octomvrie. Auzind lumea de cele întâmplare, a început a năpădi la Cova di Iria, așa că până la 13 Octomvrie a aceluiaș an fuseseră de față la acele minuni al Maicii Domnului la 70 de mii de oameni. De atunci sute de mii de credincioși iau parte, la 13 Maiu și 13 Octomvrie, la serbările ce se fac în cinstea Preacuratei. La 13 Octomvrie 1928 s'a pus

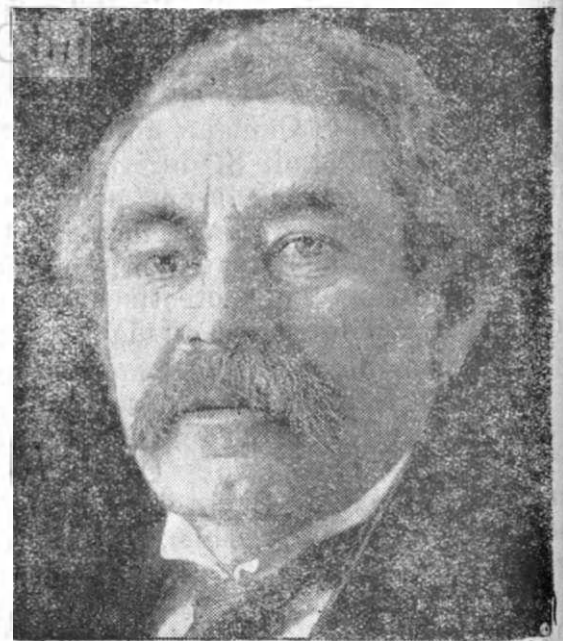
piatra fundamentală a unei biserici în cinstea Preacuratei, la care au luat parte la un jumătate de milion de oameni.

De atunci se întâmplă acolo minuni tot într'una, și încă mai multe decât la Lourdes. În anul 1921, cu îngăduința episcopului, s'a slujit pe acel loc întâia sfânta liturghie, cu care prilej Preacurata s'a îndurat de poporul din acele părți și a făcut minunea, de, în locul acela uscat și secetos, s'a format un izvor, din care curge până-n ziua de astăzi un râuleț. Astăzi se află acolo o biserică, un spital și o capelă. Capela este zidită tocmai pe locul unde a apărut Preacurata, și pe altar este o statuie care reprezintă pe Preacurata cu rozarul în mână, așa cum a apărut celor trei copii de păstor, în șase rânduri dup'olaltă, în haină albă și cu un palton pe ea, având în mâini rozarul, de pe cap atárnându-i în jos un voal alb, împodobit cu aur, cu fața tinerească puțin înclinată înainte, cu un cuvânt tocmai dupăcum li-s'a arătat celor trei copilași.

De atunci sute și mii de oameni merg la Fátima, și, azi mâine, merg mai mulți decât în Lourdes. Dela 1922 până la 1928 s'au produs acolo 350 de vindecări mai mici și vreo 250 vindecări mai mari. Așadară Dumnezeu și Preacurata face și astăzi minuni, și încă multe, nu numai la Lourdes ci și la Fátima. Numai noi de am avea credință destulă!

† Aristide Briand

un mare prieten al Românilor

Înainte de a împlini 70 de ani de viață, a murit, zilele trecute, la Paris Aristide Briand, care a fost de 23 de ori ministru, ministru președinte și mai ales ministru de externe al Franței. S'ar putea spune cu drept cuvânt că în vremea din urmă, el a condus Franța. Briand va rămânea nemuritor mai ales pentru marea sa dragoste de pace. El, împreună cu americanul Kellog, a făcut o înțelegere, un pact numit pactul Kellog—Briand, prin care se obligă aproape toate statele lumii că nu vor începe războiu, până nu vor fi încercat mai întâiu toate mijloacele pentru a păstra pacea. Tot Briand a propus o întovărășire a tuturor statelor din Europa, pentruca să se curme odată criza cea mare, care bătue acum. A fost un foarte bun și sincer prieten al țării noastre, care l-a și cinstit mult, atât în viață cât și după moarte. Când a sosit știrea morții sale la București, parlamentul a suspendat ședința, în semn de jale, 15 minute. Faceți Dumnezeu parte cu dreptii! — Dăm aici una din fotografiile din urmă ale lui.

Pentru sufletele fraților Moldoveni, măcelăriți de bolșevici peste Nistru

— Parastasul din orașul Chișinău —

Cetim în foarte inimoasa gazetă „Cuvânt Moldovenesc” din Chișinău, că în ziua de Duminecă, 6 Martie, s'a slujit în catedrala Mitropoliei de acolo un nespus de înduioșetor parastas pentru sufletele iubiților noștri frați Moldoveni, cari au fost măcelăriți de grănicerii bolșevicilor pe țărmurile Nistrului, pentru că au vrut să fugă de „fericirea” din Rusia și s'au îndreptat spre platurile noastre. Parastasul l-a săvârșit Mitropolitul Gurie în săbör de preoți, fiind de față toată suflarea românească din orașul Chișinău, precum și cei 200 de Moldoveni cărora ceriul le-a hărăzit norocul să scape de mitralierele și granatele bolșevice. Lăsăm să urmeze și în gazeta noastră o parte din darea de seamă despre parastasul din 6 Martie, ca să se vadă, ce-au pățimit și ce pățimesc încă bieții noștri frați de peste Nistru:

Parastasul

Toată lumea suspină și cu ochii plini de lacrimi blestemă în gând pe anticriștii de peste Nistru.

Poate nici odată, vre-un parastas n'a fost oficiat cu mai adâncă cucernicie și evlavie, ca acum.

Poate, niciodată, sufletele și inimile celor de față nu au fost mai dureros sfâșiate ca acum când toți, cu mic cu mare, cereau îndurarea Domnului pentru sufletele fraților moldoveni transnistrienți, omorâți așa de îngrozitor de sovietele ruse pe tot lungul Nistrului.

Poate, niciodată nu s'au umplut atâția ochi de lacrimi mai amare și mai bogate, decât cu acest prilej de sfâșietoare datorie creștinească și națională.

Poate, niciodată durerea sufletească obștească, nu s'a arătat dela sine mai plină de suspine și cutremur de mânie, ca acum.

Luminările se aprind după datina creștinească. Fiecare mână, tremurândă de năvala simțămintelor ce răscoleau sufletele și inimile, ținea o lumânare, ce ar fi trebuit să stea la căpătâiul morților, dacă aceștia ar fi putut avea fericirea de a muri la vremea lor, în liniște, în pace, sub aripa ocrotitoare a bisericii, a credinții creștine strămoșești și a unei stăpâniri naționale.

Rugile către Dumnezeu îndurătorul se ridicau fierbinți, atât din gura preoților, cât și din acelea a mulțimii de față.

Lacrimile ce nu mai puteau fi stăpânite curgeau din belșug arătând durerea sfâșietoare obștească și se prelingeau alături de picăturile de ceară curată a luminărilor. Lacrimile închipuiau și cea din urmă scaldătoare ce se cuvine mortului după strămoșescul obicei. Scaldătoare din depărtare, scaldătoare ce se cuvenea să li-o dea frații lor din țara liberă românească, către cari cei uciși se îndreptau în momentul morții lor de martiri și mucenici.

Suspinele, ce nu mai puteau fi zăgăzuite de nici o vrere, de nici o îndărătnicie omenească, se amestecau în văzduhul Catedralei, treceau dincolo, pe malul sovietic al Nistrului, formând

corul de înmormântare pentru frații omorâți fără vină și lipsiți de cântecele bisericii noastre creștine.

Cuvântarea unui fiu al Transnistriei

**De Ștefan Bulat, transnistrian,
zugrăvește mișcător marile suferințe ce îndură frații noștri de peste Nistru**

Frați creștini! Refugiații moldoveni de peste Nistru, aflați acum la Comitet în număr de 200, au venit astăzi în acest locaș sfânt, ca, împreună cu frații români ocrotitori, să ridice din inimile lor melodia vecinicei pomeniri pentru sufletele:

1) celor măcelăriți la Olănești în număr de 40;

2) celor împușcați în dreptul Tigheinei;

3) celor împușcați în satele moldovenești de peste Nistru, în mai multe rânduri câte 10—15, pentru a arăta consătenilor puterea Sovietică;

4) celor omorâți în G. P. U-ul din Tiraspol și aruncați în Nistru;

5) celor împușcați la Odesa;

6) celor omorâți prin foame și frig în D. O. P. R-uri;

7) celor înghețați în pădurile Siberiei și Taiga, unde au fost deportați pentru muncă silnică;

8) pentru sufletele celor 3.000 copii ruși dela sânurile mamelor, pentru a-i face să înghețe în trei zile în orașul Crasnoiarșc;

și 9) pentru sufletele celor 22 împușcați în noaptea trecută (5 Martie), în fața satului Purcari.

Acești zeci de mii de moldoveni, n'au fost nici criminali, ca să fie răsplătiți cu moartea pentru moarte, — n'au fost nici hoți, ca să fie executați pentru înstrăinarea averii cuiva, — n'au fost nici oameni politici, ca să umble pe străzile orașelor sovietice cu drapeluri anticonstituționale sau să demonstreze contra guvernului Comunist. Ei au fost cu toții moldoveni plugari, cari cântau și plâneau pe brazda plugului, și din sudoarea lor creștea grâul, care a hrănit Rusia și pe stăpânitorii ei Comuniști.

Acești români moldoveni au fost omorâți pentru o singură dorință pe care o aveau: cea de a se întreține prin munca lor proprie. Pentru a nu le împlini această dorință, sovietele le-au luat toată averea și produsele, lăsându-i să se întrețină cu sfecele coapte și cu mălmăligă din grăunțe de porumb pisate pe piatră cu clăpaciul (ciocanul), deoarece rășnițele ce le aveau ascunse în pivnițe au fost confiscate, iar de mori nu au voc să se apropie pentru măcină.

Dar, nici în felul acesta sălbatic nu sunt lăsați să trăiască. Sovietele li dau afară din case, oprind pe consătenii lor să-i primească în casele lor. Căci sunt socotiți de stăpânire ca oameni primejdioși. Astfel întâlnești în gerul nopții de iarnă familii de români moldoveni, temei cu copii în brațe și copii fără părinți, umblând în căutarea unui adăpost. Și numai târziu de tot, când adorm stăpânii comuniști, îndrăsnesc să se opoșească în pivnițe sau în podurile caselor vre-unei rude. Aceasta se face pentru a înfricoșa pe săteni. Dar după trecerea câtorva zile, nenorociții sunt prinși, adunați la gări, închiși în vagoane pe cari se scrie:

„Lucrători voluntari pleacă în Siberia pentru contribuirea (sprijinirea) împlinirii planului de 5 ani”.

Sub această firmă au fost mânați în Siberia peste 100.000 de români moldoveni.

Să pomenească Dumnezeu în împărăția cerului pe cei răposați, iar pe ucigași să-i ierte, pentru că nu știu ce fac.

*

Hohote de plâns îndurerat și zbuciumător zvăcnesc în sufletele tuturor, în toată vremea rostirii acestei cuvântări.

*

Cuvântul lui Ioan Pelivan

**De Ioan Pelivan plânge și
cuvăntează**

Vechiul și dărul luptător naționalist, trecut prin șirul nesfârșit al schingiuirilor stăpânirii țariste, pentru gândurile, simțirile și faptele sale românești, cu greu poate scoate cuvintele de durere și de înfierare a ticăloșilor sovietice. Suspinele năvalnice îi opresc glasul și se unesc cu suspinele preoților, a generalilor, a ofițerilor superiori și inferiori, a doamnelor, domnilor, a tinerimei școlare și universitare și a celor peste 200 refugiați moldoveni transnistrienți, cari și-au pierdut pământul, averea, tații, soții, frați și surori. Emoționat și cu glasul tremurător, dar dărz, sfârșește astfel:

Strigătul sângelui!

Barbaria nemaiauzită a sbirilor moscoviți, măcelul sălbatic din pădurea Olăneștilor ne îngheață sângele în vinele noastre și ne oprește mintea în loc. Graiul omenesc nu este în stare să ne exprime durerea și revolta sufletească.

Sângele nevinovat al fraților noștri omorâți mișelește strigă la cer și cere răzbunare. Doamne, îndură-te către noi...

În fața mormintelor proaspete ale mucenicilor noștri, să ne închinăm capetele până la pământ și să ridicăm rugă fierbinți către Atot Puternicul pentru odihna sufletelor lor. Dumnezeu să-l ierte. Pomenirea lor fie binecuvântată din neam în neam, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

*

După alte cuvântări, tot atât de sguduitoare și după parastas, Moldovenii cei scăpați de bolșevici s'au înșiruit în urma drapelului național învelit în negru și, urmași de toată suflarea românească, s'au dus la Statuia lui Ștefan cel Mare, să se închine la amintirea marelui Voevod, căruia în timpurile de demult moșii și strămoșii Basarabenilor uciși astăzi de bolșevici i-au fost cei mai viteji și mai credincioși soldați. Bunul Dumnezeu se va milostivi și nu va lăsa nerăsplătite fărădelegile bolșevicilor!

Ce mai e nou în politică

Din parlamentul țării — Legea conversiunii — Chestiunea zahărului, — Răsunete dela Geneva — Va fi pace în Răsărit? — Ceva despre plănuitul bloc al statelor dunărene — Alegerile prezidențiale din Germania — Vaete din Rusia sovietică

Săptămâna trecută a fost foarte bogată în lucruri nouă. Din acestea unele sunt îmbucurătoare, iar altele produc grijă, ba chiar durere sufletească. Parlamentul țării a fost destul de harnic în această săptămână, căci mai să înghită de tot legea conversiunii. Liga Națiunilor a luat hotărâri foarte curajoase, iar Rusia își face de cap cu prostiile ei. La noi în țară viața a fost frământată foarte mult de rupturile cari se întâmplă în partidul-poporului. În general lumea a trăit, oamenii au făcut multe și de aceea și noi avem să spunem multe.

Parlamentul țării, după cum am amintit, s'a ocupat mai mult de legea conversiunii datorilor. Asupra acestei legi s'a făcut multă discuție, așa numai în general. Mai amănunțit se va discuta de acum înainte, după ce legea a fost primită de cameră. Liberalii au atacat rău legea, arătând că are foarte multe scăderi. Totuși în urmă au spus că vor vota legea. Dl C. Argetoianu, ca încheiere la cuvântarea sa, a spus: „Legea aceasta este o fată a sărăciei, ieșită din adâncimile nevoiei... „Voiu fi de sigur criticat de teoreticieni (cari au numai planuri în cap) și de oamenii politici abili (dibaci, îndemnateci); voiu lăsa însă un nume care va fi pronunțat din când în când cu bunăvoință în căsuțele acelor cari își câștigă pâinea cu sudoarea frunții“. Deputații au admis trecerea la discutarea legii după articole.

În a ară de legea conversiunii, deputații s'au ocupat și cu votarea altor legi mai mărunte ca legea prin care se iefținește din nou zahărul.

Răsunete dela Geneva.

Parlamentul cel mare dela Geneva a fost în această săptămână foarte curajos în hotărârile sale. Se știe că acolo, alături de lucrările pentru dezarmare, se ține o adunare extraordinară a Ligii Națiunilor, care încearcă să facă pace între Japonezi și Chinezii.

După multe discuții și sfaturi s'a ajuns în zilele din urmă la o hotărâre. Prin ea cele două țări cari se bat sunt invitate la o bună înțelegere. Aici trebuie să amintim că și în aceasta hotărâre dl Titulescu a avut un mare rol. Prin discursul ținut de dsa a arătat că luptele din Răsărit nu mai pot continua în acest fel. Japonia și China sunt membre ale Ligii Națiunilor și dacă ele tot se bat, atunci ce mai înseamnă Liga Națiunilor? Cine își mai poate pune încrederea și nădejdea în puterea și înțelepciunea acestei mari tovarășii de țări? Dsa a arătat apoi și aceea că partea cea mai importantă din protocolul Ligii Națiunilor este aceea unde se spune că granițele tuturor țărilor vor rămâne neschimbate. Pe lângă aceasta a mai cerut ca pactul Kellog să fie considerat ca și protocolul Ligii Națiunilor.

Prin cuminența și frumusețea discursului său dl Titulescu a cucerit pe toți cei prezenți. Adunarea a luat hotărâre așa cum a spus dl Titulescu.

Urmează deci ca Japonia și China să nu se mai bată nici un ceas ci să înceapă înțelegerile la Shanghai. Acolo va merge și o delegațiune de 13 inși, oameni trimiși de Ligă, pentru a vedea cu deamănuntul cum stau lucrurile în Răsărit. Această comisie va face un raport amănunțit, despre cele văzute, și la toamnă în Septemvrie, sau mai iute, adunarea generală a Ligii Națiunilor va hotărâ precis sfârșitul războiului japonochinez. Vorba e că deocamdată războiul nu-i sfârșit. Ba încă dela Shanghai nu prea vin vești îmbucurătoare. Japonesele aduc mereu armate în China, iar Chinezii se întăresc cu gândul la mari isprăvuri. Ba mai mult, spun unele gazete că în Japonia a început o mare mișcare în popor pentru războiu. Oamenii cer războiu, pentru că și la ei începe să se încuibă sărăcia. Ne mai putem întreba încă: „va fi pace în Răsărit?“

Ceva despre plănuitul bloc al statelor dunărene

Am spus în rândul trecut că prim-ministrul Franței dl Tardieu a pus în discuția lumii o mare idee, aceea a tovarășiei economice între statele dunărene, adică cele cari sunt așezate pe marginile Dunării. Țările la cari s'a gândit dl Tardieu sunt: *Austria, Ungaria, Cehoslovacia, România, Serbia și Bulgaria*. Ideea a fost bine primită în multe țări și în altele mai rău primită. Așa bunăoară Germania nu prea vede cu ochi buni această tovarășie de țări, mai ales că ea vrea să cuprindă și pe Austria. Or știu bine că Germanii nici odată nu vor părăsi gândul unirii dintre Austria și Germania. De ce vrea dl Tardieu să ne întovărășească pe atâtea țări, dintre cari unele sunt îndușmănite? Pentru că politicienii cei mari spun că aceste țări de pe lângă Dunăre sunt mai necăjite decât ori care altele. Ne-cazul stă în aceea că aceste țări în mare parte, înainte de războiu, erau cuprinse sub puterea marelui împărații habsburgice. Fiindcă Cehoslovaci erau în aceeași țară cu Românii din Transilvania, cu Ungurii, și chiar cu Nemții din Austria, însemna că aceștia își puteau vinde mărfurile lor cu prețuri mai bune ca acum, și mai ușor. Nu erau vămile, cari sunt azi o mare piedecă în calea târgurilor dintre aceste popoare. Unire economică ar însemna deci chiar ștergerea vămilor prea mari dintre țările întovărășite. Ștergându-se vămile, comerțiantul ori neguțătorul poate cumpăra marfa mai scump și o poate vinde mai ieftin decât cum e acum.

Înțelegerea însă va merge greu. Unele țări, cum e *Germania și Polonia*, zic că intră și ele. Ba mai mult, se aduce vorba chiar de întovărășirea și a altor țări. Polonia zice că pe lângă cele amintite de noi, să mai între și statele baltice: *Estonia și Lituania*, precum și *Grecia*. Alte țări spun că n'ar fi rău să între și Turcia. Chestiunea gingașă în această proiectată înfrățire e aceea că dintre atâtea tovarășii câți vor fi, care

să fie cel dintâi. Ungurii trag cu ochiul la Italiani și zic că ei sunt mai potri-viți de căpetenii, fiindcă sunt mai la mijloc și de neam mai mare — doar, după cum spune un gazetar ungar chiar dl Tardieu ar fi de origine ungar. — Fiecare umblă să-și tragă foc la oala lui. Atâta e bine că, după cum spune dl *Demetriu Ghica*, ministrul nostru de externe, *Mica Înțelegere — Iugoslavia, Cehoslovacia și România* — e pe deplin înțeleasă asupra punctelor sale de vedere. Ce vrea o țară din acestea vreau toate trei, și ce nu-i place uneia, nu se primește de nici una. În felul acesta, chestiunea înfrățirii țărilor dunărene se va mai discuta foarte mult.

Alegerile prezidențiale din Germania

Alegerile prezidențiale din Germania s'au făcut în ziua de Duminică 11 Martie. Au votat de toți 37 milioane șapte sute mii alegători. Din aceștia 18 milioane au votat pe *Hindenburg*, fostul președinte de până acum, 11 milioane de inși au votat pe *Hitler*, 5 milioane au votat pe *Tholman*, și 2 milioane au votat pe *Duerstenberg*. Multe voturi are *Hindenburg*. Totuși n'are destule, ca să poată fi ales de președinte și de aceea trebuie să se mai facă o nouă votare. Lui *Hindenburg* nu mai lipseau decât 168.403 voturi, ca să poată fi ales. După cum se anunță alegerile au mers în liniște. Se crede că la a doua votare *Hindenburg* va învinge total pe *Hitler*.

Gazetele franceze, și din toată lumea sunt mulțumite, că n'a ieșit *Hitler*, căci, ori cum, *Hindenburg* e mai serios și te poți înțelege, cu el pe când *Hitler*, e un foc de paie.

Vaete din Rusia sovietică

În timp ce lumea se sbate în luptă cu sărăcia, și întărirea păcii, bolșevicii de peste Nistru se ocupă de lucruri cari produc jale și groază în inimile cele mai împietrite. Am amintit în numărul trecut ai gazetei noastre de faptul, că mulți români din Rusia vreau să treacă Nistrul la noi în țară. Ei nu mai pot suferi răutățile de acolo și trec în grupuri mari dincoace de graniță. Mulți însă cad ca iepurii, împușcați de grănicerii ruși. De ce vreau ei să treacă cu toții la noi? Iată de ce. Rușii bolșevici au făcut, pe marginea Nistrului, o țărișoară mică numită republica autonomă Moldovenească. Această republică avea scopul, ca să atragă și pe Românii din Basarabia noastră la bolșevism.

Conducătorii bolșevici au băgat însă de seamă, că Românii din Rusia nu prea iubesc bolșevismul nici ei, de cum să mai atragă și pe cei din România. De aceea s'au hotărât, ca pe toți Românii de pe lângă granița Nistrului să-i ducă în alte părți ale Rusiei, și mai ales în Siberia, iar în locul lor să aducă Ruși adevărați bolșevici dela roată. În felul acesta se vor face deci mari schimbări de oameni. Sute de mii de români vor fi duși dela curțile și așezămintele lor. Lucrările de strămutare au început Luni 14 Martie. Inchipuiască-și oricine, ce în seamă să pleci acum iarna cu bagajele în car, din curtea ta, pentru ca să te oprești în locuri cu totul necunoscut, și va înțelege, cât de multe mari sunt vaetele fraților noștri de dincolo de Nistru.

Preoții și învățătorii

— cu desaga în spinare sau preotul și învățătorul rădăcitor —

Starea materială a celor mai mulți preoți și învățători a ajuns așa de grozavă, încât în curând îi vom vedea luându-și dăsa în spinare, pentru a cerși o bucată de pâine.

Leafa nu au primit-o de aproape nouă luni. Pământul ce-l au unii, mult-puțin, i-a păgubit cu recolta fără preț, ce a trebuit să fie vândută aproape pe nimic, pentru a plăti dările către Stat, județ și comună, a acoperi spărturile gospodăriei, ori a întreține copiii la școlile ajunse azi mai scumpe decât întreținerea bolnavului în sanatoriile cele mai luxoase din străinătate.

A ajuns azi preoțimea și învățătorimea să moară de foame, să-și scoată copiii dela școale, să nu aibe ce mânca mâine, după ce o viață de om au lucrat pentru religie și luminarea norodului, s'au strădănit pentru biserică și școală și au luptat pentru cultivarea norodului.

Pilde? Se pot da cu nemiluita. Iată câteva: Din o școală din Chișinău au fost retrase anul acesta 50 elevi, fiindcă părinți nu le pot plăti întreținerea, sau taxele școlare, ori amândouă la un loc.

Cu prilejul pensionării unui preot moldovan, a trebuit să se facă colectă publică în biserică, pentruca bătrânul preot să aibe ce mânca, ajungând acasă.

Alt preot, cu vre o zece copii, cu popor (parohie), în oraș, mănâncă de două ori pe săptămână o mâncare caldă, de regulă un borș iar celelalte zile din săptămână se amețește și se încălzește pe el și odraslele lui cu ceai cald, fără zahăr și de multeori fără pâine, ori fără mămligă. Căci leafa nu o primește, pământ nu are, poporenii sunt ori săraci, ori nu sunt din cei duși la biserică. Copiii stau acasă desculți, desbrăcați, în frig.

Sau, îndrăzniți numai să cercetați, în ce groaznice împrejurări trăesc mulți elevi și eleve la gazdele din oraș și vă veți (cruci. Cunosc tineret școlar, care n'are unde se duce, la școală nu e primit, fiindcă n'a plătit taxele — acasă nu poate merge, căci acolo n'are ce mânca și nici n'are bani și mijloace de drum și apoi sărăcia, dacă e să o ducă, o duce și la oraș. Îi vezi zgribulind pe străzi, rupți, subți și galbeni la față. Schelete umblătoare.

Și așa este în toate orașele.

Preoții și învățătorii dela sate, credeți că trăesc mai bine? Doar copiii lor sunt acei, despre care am vorbit până acum!

Ce-i de făcut?! Doamne, ce greu e răspunsul, când nu vezi o puțință de încurajare, nici bunăvoință, nici vorbă bună, nici cel puțin amăgire, făgăduială! În ce să mai creadă preotul și învățătorul? În cine?

Totuș o deslegare s'ar găsi, dacă s'ar putea găsi burulana cea rară, numită: bunăvoință.

Dacă nu li-se pot da lefurile, să li-se dea preoților și învățătorilor — ca și altor funcționari — cel puțin puțința să-și învețe copiii. Părinții vor răbda și pe mai departe, se vor zdrențui, vor rebegi, dar vor avea o mângăere: că copiii lor pot urma școala.

Dacă țara nu le poate da lefuri preoților atunci cel puțin să le întreție — în contul lefii — copiii în școli, rămânând ca ce mai prisosește peste această cheltuială din leafă, Statul să le-o dea când va putea.

„Cuvânt Moldovenesc”

Primejdia sectelor religioase

Dela un timp incoace și, mai ales după războiu, în poporul nostru dela sate au năvălit o mulțime de așa ziși predicatori ai evangheliei lui Hristos. Acești predicatori spun că ei vestesc pe Isus cel adevărat și cuvântul lui și, cu stăruință, îndeamnă poporul să părăsească biserica în care au fost botezați și crescuți, și să-și asculte și urmeze pe ei. După ce au izbutit să înșele câțiva oameni într'un sat, își fac casă de rugăciune. Aici se adună oamenii înșelați de acești pescuitori de suflete și ascultă învățăturile lor.

Mult norod a părăsit biserica și a intrat în slujba acestor oameni ai lumii noi. Țin să spun dela început, că rău au făcut și mare păcat au înaintea lui Dumnezeu acei oameni, cari au părăsit biserica și s'au lăsat înșelați de acești oameni. Au păcătuit acești oameni, nu numai împotriva lui Dumnezeu, ci și a țării, că aceia cari au adus această nouă religie în țara noastră sunt niște străini de neamul nostru, cari doresc moartea țării noastre și deci a fiecăruia din noi.

Să vedem acuma, care sunt mijloacele cu care ei înșală credincioșii noștri. Indată ce au intrat într'un sat, ei țin o vorbire aceluia, cari voiesc să-și asculte, arătând că ei sunt aceia, cari au găsit calea adevărată a mântuirii. Hulesc biserica noastră și își laudă legea lor. Acești predicatori înșală lumea cu chiar „Biblia”. Ei talmăcesc Biblia în alt nețeles decât acela al bisericii noastre și hulesc biserica noastră, pe preoți și pe toți aceia cari sunt credincioși ai ei. În rădăcirea lor cer ca creștinii să nu mai creadă în cruce, în icoane și'n tainele sf. biserici, orânduite de Isus. Și numai din aceasta putem vedea, cât de rădăciți sunt.

Să privim acuma marea lor rădăcire: am spus mai sus, că ei luptă contra crucei, spunând că crucea a chinat pe Isus și deci nu merită să stea la locul de cinste. Să ne întrebăm noi, iubii creștini, oare Isus de bună voie sau silit a suferit moartea pe cruce, pentru a ne mântui pe noi? Răspunsul este acesta: Isus nu silit și cu ură a suferit moartea pe cruce, ci din dragostea și iubirea pe care a avut-o față de oameni. Isus a purtat crucea pe umerii săi cu multă dragoste. Atunci se cuvine ca noi, care suntem urmașii și credincioșii lui Isus, să ținem crucea la locul de cinste, căci prin Ea ne-a răscumpărat Mântuitorul și Ea s'a sfințit prin sângele sfânt ce a picurat pe ea din ranele lui Isus.

Un împărat, anume Constantin cel Mare mergea odată la războiu și i-s'a arătat pe cer o cruce și pe Ea era scris: „În acest semn vei învinge” și chiar a și învins pe dușman, luând ca semn crucea. Deci aceia cari se lapădă de cruce sunt niște rădăciți, asemănători acelor soldați, cari merg la războiu, însă nu știu ce trebuie să facă acolo și nu au nici pușcă.

Mai departe am văzut, că ei nu primesc icoanele. Oare ce rău ne aduc nouă icoanele de ei le izgonesc? Dacă aceia ce luptă contra icoanelor nu ar fi văzut niciodată chipul lui Isus pe o icoană, cum și l-ar fi închipuit ei, oare? Când creștinul se roagă la icoană, el nu se roagă lemnului și feștelor de pe ele, după cum zic ei, ci chipului pe care îl reprezintă. Când te duci într'o casă de rugăciuni de a pocăiților, vezi flori frumoase, pingălite pe pereți, și nici o icoană, și atunci îți vine în gând meșterul de cari au fost făcute acele flori și îți zici, în gândul tău, că mare meșter a fost; pe când dacă intri într'o biserică de a noastră și vezi o icoană, pe care de pildă este închipuit Isus răstignit, numai decât îți

Soldați din Finlanda

Între Norvegia, Marea înghețată dela m'azănoapte, Rusia și Suedia se întinde o țară nouă, întemeiată la 1917, cu numele Finlanda, care are o suprafață de 388 mil kilometri pătrați și o populațiune de 3 milioane și jumătate. Finlandezii s'au ținut, până la 1917, de Rusia și sunt neamuri cu Ungurii. Țara lor este republică, având președinte care se alege tot la câte 6 ani. În Finlanda locuiesc și mulți Suedezi, dar mai ales Laponi, un popor mic de statură care se strămută dintr'un loc într'altul, asemenea Țăganilor noștri cortorari. Sunt vestiți pentru deprinderea lor mare de a călători pe jos. Ei bine, acești laponi s'au socotit să cuprindă o mare parte din Finlanda, ca să aibă și ei țara lor și au plecat împotriva capitalei Helsingfors, ori cum i-se mai zice: Helsinski. Guvernul finlandez, observând gândul Laponilor, a trimis împotriva Laponilor trupe, cari i-au oprit pe Laponi, încă înainte de a ajunge în capitală. — Chipul nostru arată o bucătărie soldățească, așezată pe sanie și soldații finlandezi, bine îmbrăcați și înarmați, în jurul ei.

fuge gândul la Isus și, fără să vrei, te gândești la El, cât a suferit pentru noi oamenii și aceasta ți-o spune icoana.

Apoi acești așa ziși pocăiți nu cred nici în tainele sf. bisericii orânduite de însuș Domnul Isus Hristos. Ei spun, că copiii nu au nevoie de botez și deci ei nu trebuie botezați. Isus clar a zis: „De nu se va boteza cineva din apă și din Duh sfânt, nu va intra în împărăția lui Dumnezeu”. Oare copilul nu este și el „cineva”, căci așa a zis Mântuitorul „Dacă nu se va boteza cineva”, deci și copilul este „cineva” din cuvintele Mântuitorului.

Acești rătăciți toate le înțeleg pe dos.

Cred că din cele arătate de mine puteți vedea destul de bine rătăcirile acestor străini de neamul și țara noastră, cari doresc moartea bisericii noastre și a neamului.

Deci noi să ne strângem rândurile noastre în jurul bisericii și a conducătorilor noștri sufletești, cari sunt preoții, și atunci să nu avem teamă de nimic, căci Isus a zis lui sf. Petru: „Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor birui”.

Antoniou Farcaș
inv. Tulea-Bihor

Sfințire de biserică în Codru

Poporul din comuna Soconzel (jud. Sătmar) și jur aproape de un jumătate veac n'a avut așa serbare pompoasă și plină de evlavie, ca în ziua de 3 Ianuarie cu ocazia sfințirii sfintei Biserici. În toamna anului 1931 Preasfinția Sa, Domnul Episcop al Băii-Mari ne-a dăruit un păstor sufletesc în persoana părintelui Ștefan Dunca. La îndemnul zelosului părinte, — văzând ruina altarului și a nații bisericești vechi din comună, care din nepăsarea curatorilor de mai înainte, era în stare de ruinare — din dărnicia bunilor credincioși, cu nume numiți: Goste Irimie, Maxim Ioan, Ardelean Ioan, Laziu Pavel, Grosș Teodor și soții, au jertfit suma trebuincioasă, și s'a renovat altarul și naia și din nou s'au pictat icoanele, așa încât interiorul bisericii noastre este cât se poate de frumos.

La aceasta sfințire s'au adunat o mulțime de creștini în număr de peste 1500 din toate comunele din jur, ba au luat parte mulți și dintre cei de alte religii, ca să se mângâie sufletește de vorbele blânde ale părintelui Ștefan Dunca. Era un ger groaznic și o zăpadă mare, și mă miram mult, cum atâta popor, atâta strânsură, încât la încunjurarea bisericii era cercul de popor încinciit. Apoi am socotit: A venit atâta popor ca să asculte vorbele blânde, atrăgătoare, pline de cucernicie ale părintelui Ștefan Dunca.

Intre oile adevărate au fost și oi pierdute, pocăiți, veniți din comunele vecine. Aceștia sau prezentat ca să pună în rătăcire pe oile adevărate. — Dar minune s'a întâmplat! La predica ținută de zelosul preot local, despre „păstorul cel bun”, s'a observat că câți-va din cei rătăciți lăcrimau, își frângeau mâinile, părându-le rău că au rătăcit și n'au ascultat glasul păstorului adevărat.

Se vedeau lacrimi și în ochii creștinilor adevărați, dar acelea erau lacrimi de bucurie, le-am cunoscut, căci semnul sfintei cruci i-a adevărit că nu sunt oi pierdute.

Ioan Furcic
dir. inv.

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

O pildă minunată despre iubirea unui fiu față de mamă-sa

Un ofițer turec, cu numele Sabry Bey, se afla la Londra, dela începutul marelui războiu, adevărat din 1914, voind să devină ofițer de aviație. Când a izbucnit marele războiu, el n'a plecat acasă, în Turcia, ci a devenit ofițer activ în armata engleză, ajungând nu peste mult căpitan. Într'aceea judecătoria militară din Turcia l-a privit de trădător de patrie și l-a judecat la moarte. Ce era să facă, deci? A rămas și după războiu în armata englezească.

În anul 1923 îi vine vestea, că mamă-sa, care era bătrână și bolnăvicioasă, se află în mare strâmtoare de bani. Căpitanul Sabry Bey atunci își dă seama, că pe mamă-sa n'o poate părăsi, chiar și dacă l-ar costa viața, și se hotărăște să meargă numai decât în Turcia. Se înțelege deci cu un căpitan al unui vapor submarin, care-l primește drept călător fără pașaport, și pleacă spre Turcia. Submarinul ajunge la țărmurile turcești, și Sabry Bey pășeste pe pământ turcesc, apărat de o negură grozavă. Primejduit în toată clipita ca să fie recunoscut, el pleacă, pe jos, până la satul în care se afla mamă-sa.

Ajuns acasă roagă pe mamă-sa să nu-l descopere nimănui ci să-l primească la casă, ca pe un servitor. Opt ani de zile a făcut el pe servitorul, fără de a fi recunoscut de către vreun om, cece se putea cu atât mai ușor, fiindcă sătenii încunjurau casa mamei sale, ca pe a unei femei al cărei fecior era judecat la moarte pentru tradare de patrie.

Înainte cu trei-patru săptămâni moare mama lui Sabry Bey. Oamenii din sat au venit și au ajutat și ei la așezarea mortului. Când i-s'a făcut prohodul și sicriul a fost coborît în groapă, servitorul femeii a ieșinat de durere. Oamenilor li-s'a părut curioasă această leșinare, au început deci a-l cam bănui și descoasă pe servitor. Pe urmă, ce era să facă, se vedea doară recunoscut, Sabry Bey a mărturisit, că el este fiul văduvei cel judecat la moarte. Sătenii au dat numai decât de știre poliției, care l-a deținut și predat tribunalului.

Tribunalul militar s'a adunat la judecată, iară gazetele au adus la cunoștința țarei marea dragoste de mamă a lui Sabry Bey. Cetind și președintele republicii turcești, domnul Kemal Pașa, această veste, s'a prezentat în persoană la tribunal, și, după ce s'a făcut ascultarea vinovatului, s'a ridicat în picioare și a rostit următoarele cuvinte: „Domnule acuzat, de trei ori ți-a fost viața în primejdie. Mai întâiu, când ai luptat, în războiul balcanic, pentru patrie. A doua oră, fiind căpitan în armata engleză, și a treia oră când, de dragul mamei D.-Tale, ai venit, primejduindu-ți viața, acasă și ai slujit-o opt ani de zile ca un servitor. Eu unul nu cred să fi avut acest mare curaj, eu toate că și eu foarte mult îmi iubese mama. Iată mâna mea, Domnule căpitan, eu ziua de astăzi ești din nou soldat în armata turcească și ridicat la rangul de maior”.

Judecata lui Kemal Pașa a făcut mare valvă în aproape toate ziarele lumii. Și, fiindcă este o minunată pildă de dragoste de mamă, am socotit să o împărtășim și noi cetitorilor noștri, cu observarea, că uneori și dela păgâni putem învăța lucruri frumoase.

Părintele Iuliu

Un preot moare de frig. Gerul cel mare a băntuit și în alte țări, unde oamenii nu sunt obișnuiți cu frig așa mare. Într'o zi un preot din Franța a plecat în oraș și cum mergea pe stradă de odată a căzut jos și a murit. Doctorii au constatat că a murit de frig.

Conferențele „Astrei”. Duminică în 13 Martie la conferențele Despărțământului Blaj al „Astrei” a vorbit directorul gazetei noastre d. Alexandru Lupeanu-Melin, despre „Începutul gazetăriei românești din Ardeal”, arătând cum cele dintâi gazete din Ardeal au pornit dela marele cărturar blăjan Timoteș Cipariu, fie că s'au tipărit la Brașov, fie la Blaj. Conferența a fost ascultată cu multă plăcere, de un public numeros.

Un pom de 300 ani. În America într'o grădină s'a plantat acum 300 de ani, adevărat în 1632, un pom care și acum face roade. Pomul este încă destul de vigoaros și îngrijitorii acelei grădini trag nădeje să mai culeagă încă vreo câțiva zeci de ani fructe de pe acest bătrân pom.

Radio în pustietate. Învățații fac multe călătorii și în drumul lor de multe ori trebuie să treacă prin pustietăți. Ba de multe ori fac călătoriile chiar pentru a studia ceva prin cele pustietăți. Călătoriile în aceste părți le fac pe cămile, animale cari pot răbda mult și foamea și setea. Un învățat turc, plecând prin cele mai părăsite colțuri ale Arabiei, pentru ca să nu-l fie urât, a dus cu el o mașinărie de radio, pe care a instalat-o pe ecoașele cămilei cu care a făcut călătoria. Cu acest radio el prindea toate veștile și întâmplările din lume așa că nu-i trebuiau gazete. Tot acest învățat a spus că mulți dintre cei din Arabia cari se ocupă cu transporturile de mărfuri și oameni peste pustii au radio (cutii fermecate).

Din cauza beției. În apropiere de Aiud, la vreo 2 km., locuiau într'o mică colibă Biro Francisc și soția lui. Ei trăiau din venitul celi-l aducea pământul din jurul colibei lor, care era sămănat cu pepeni. Într'o dimineață câțiva trecători pe acolo au descoperit că arsesse coliba lui Biro și el se chinuia din cauza marilor arsuri ce le avea pe cap, iar femeia lui era deja moartă. Biro a fost dus la spital unde a murit, fără ca să poată spune ceva despre nenorocirea lor. Lumea a crezut că nenorocirea lor s'a întâmplat din cauza trăsnetelor cari fuseseră chiar în noaptea aceea și că arsesse coliba pentru că fusese lovită de trăsnet. Dar adevărata cauză pentru care arsesse coliba lui Biro a ieșit la iveală acum, după un an. Doi locuitori din Slobazia, cu numele Manolache și Trifu au băut mult la o cârciumă din Aiud, și așa beți au plecat spre casă. Lângă drum au văzut coliba de paie și ei nu credeau că în ea să locuiască cineva și din plăcere au aprins-o și au plecat mai departe. Probabil ei au spus cuiva de această faptă a lor și acela abia acuma a spus jandarmilor cari, au arestat pe cei doi criminali și i-au dat judecății.

Prăpăd de ape în țară. Zăpada ce multă căzută în iarna aceasta, din cauza căldurii care a fost în câteva zile din săptămâna aceasta, a început să se topească. Toate apele scurgându-se în văi și râuri, aceste au început să se reverse cauzând diferite pagube. Multe poduri cari fac legături peste râuri între diferite comune și orașe au fost luate de ape. În județul Ismail din Basarabia s'au întâmplat și multe nenorociri. Locuitorul Grigorie Chifa cu

Muncă migăloasă

Zuidersee se numește un sân de mare din Marea Nordului, în Olanda, între Friesland și Olanda de Nord. Acest sân de mare Olandezii îl regulează, ca să fie pe o formă de afund. De aceea i-au săpat fundul pe o formă, pe un teritor de 50 metri lungime și 30 metri lățime, iară fundul l-au provăzut cu împletitură de stuf, dupăcum arată și chipul nostru. Sute de lucrători lucrează la acest fund de mare. Pe sfârșitul lui Iunie lucrările trebuie să fie gata, și de atunci începând Zuidersee se va numi Yselmeer.

soția lui veneau dela târg și voind să treacă peste un pod care chiar atunci a fost rupt de apă și dus, cei doi nenorociți s'au înecat. În județul Constanța, în satul Basbunar, au fost duse de ape câteva case. Multe animale au fost înecate și duse de ape. Nici orașele n'au scăpat de prăpădul apelor. Așa la Iași și la București pe multe străzi nu se mai poate umbla din cauza apei care curge ca un râu. Apa a pătruns în pivnițe și în case și locuitorii s'au retras în podul caselor. În județul Romanați și câteva linii ferate au fost rupte de ape. Semănăturile în multe părți au fost mânate.

O bombă într'o ladă cu cărbuni. Orașul Tighina, din Basarabia, a făcut o comandă de cărbuni la Petroșani. Cărbunii trebuiau să fie folosiți la Uzină. Când au desfășurat funcționarii dela primărie lăzile, mare le-a fost mirarea când în una din lăzi au aflat o bombă. Se crede că răufăcătorii au voit să facă un atentat.

Ochelari pentru vaci. În partea de miazănoapte a Rusiei pe Câmpie sunt multe cirezi de vite. Din cauza viscolului însă de multe ori s'a întâmplat că multe vite au rățăcit și anume fiindcă vârtejurile de zăpadă le loveau în ochi și vitele trebuiau să umble mai mult cu ochii închiși. Pentru ca să ferească vitele de astfel de rățăciri, locuitorii de acolo s'au hotărât să le pună vitelor ochelari. Au și făcut-o și vitele s'au obișnuit repede cu ochelari. În felul acesta ochii vitelor sunt feriți de viscol.

Prețul zahărului. Printr'un ordin al Ministerului de industrie și comerț, s'a satorit ca începând cu ziua de 15 Martie 1932 prețul zahărului să fie în orașele și comunele unde este stație de cale ferată, din întreagă țară: Zahăr tos 25 Lei kgr. zahăr cubic 31 Lei kgr. Pentru comunele, cari nu au stații de cale ferată, precum și pentru comunele, cari au stații de cale ferată, dar n'au un depozit al fabricelor de zahăr sau al oficiului de vânzare al zahărului, prețul va fi: Zahăr tos 30 Lei kgr., zahăr cubic 32 Lei kgr. Alte soiuri de zahăr se vând cu următorul preț: zahăr făină, căpățini și gris: 30 Lei kgr., zahăr cubic englezesc: 32 Lei kgr.

O femeie vitează. Se știe că în diferite războaie s'au făcut multe bravuri de către soldați. Se găsesc însă și femei cari atunci

când au văzut că țara lor este în primejdie au luat și ele arma și au sărit în ajutorul patriei. În Franța s'a făcut în zilele acestea o serbătorire a unei astfel de femei dându-i-se o decorație. Ea se numește Victorine Tarte. Ea a luptat în războiul din anul 1870—71 care s'a dat între Francezi și Germani. Tarte avea atunci 22 ani și s'a angajat de bună voie ca îngrijitoare de răniți. Cu aceasta ea a crezut că face prea puțin pentru țara ei și a cerut să fie trimisă pe front să lupte alături de soldați. Pe front a dat dovadă de mult curaj, reușind să scape pe mai mulți prizonieri francezi din mâinile Germanilor. Ea a luat parte la mai multe lupte din acest război și a fost rănită de cinci ori. Nici în războiul din 1914—1918 n'a stat acasă această vitează ci a fost îngrijitoare de răniți în bărăncile din apropierea frontului. Ea este de 84 ani și stă la o moșie a ei cu conștiința împăcată că și-a făcut datoria către țară.

Ce trebuie să facă cei grași ca să slăbească. Se umble mult pe jos. Se mănânce poame, legume, cartofi și ouă. Să nu mănânce struguri, să nu bea apă când e la masă și mănâncă, să nu mănânce pâine și făinoase, nici sosuri grase, ori unt și mai ales să nu mănânce dulcețuri.

Un om cu noroc. Un excursionist italian, în tovarășie cu alții, a plecat la munte. Aici s'au despărțit mergând fiecare în câte o parte pentru a culege o floare rară și frumoasă care se numește floarea reginei. Unul dintre ei, voind să culegă o astfel de floare care se afla în marginea unei prăpăstii, a alunecat și s'a rostogolit în prăpastie cam dela o înălțime de 30 metri. Ceilalți tovarăși ai lui l-au văzut căzând și au crezut că pe când vor ajunge la el va fi mort. Celui care a căzut în prăpastie nu i-s'a întâmplat nimic și când tovarășii lui au venit speriați, l-au găsit stând liniștit pe o piatră, uitându-se către locul de unde căzu-se și fuma o țigare, ca și când nu s'ar fi întâmplat nimic.

Clocnire de trenuri. În ziua de 8 Martie s'a întâmplat o mare nenorocire de cale ferată pe linia Constanța-București. Două trenuri de povară cari erau compuse din vagoane cisterne pline, cu petrol s'au cionit în stația Maltezi. În această stație trenurile trebuiau să se întâlnească, căci unul trecea spre Constanța și celalalt spre București. Din greșală acarului au venit ambele pe aceeași linie și

așa s'a produs clocnirea. Petrolul din vagoane s'a vărsat și s'a aprins, multe vagoane au ars, mecanicul și fochistul dela amândouă trenurile au murit. Au murit și câțiva cheferiști frânari, iar alții au fost răniți.

Un taur împunge pe doi înși. În ziua de 7 Martie un sas cu numele Hans Gruber, din comuna Lechința județul Năsăud, se înapoia de la târgul de vite din Bistrița cu un taur pe care-l cumpărase de acolo. Cum mergea pe drum, la un moment dat a venit un automobil în mare viteză. Taurul, probabil nu va mai fi auzit sgomotul ce-l face automobilul, și s'a speriat. Speriat și infuriat s'a aruncat asupra stăpânului pe care împungându-l l-a doborât la pământ. Un tânăr, care trecea pe drum, văzând ce se petrece, sări să-l ajute lui Gruber, dar taurul infuriat l-a împuns și pe dânsul și l-a rănit. În ajutorul lor au venit alți oameni cari l-a scăpat căci altfel taurul îi omora. Răniții au fost duși la spital, dar pe drum unul din ei a murit.

Un câine credincios. O foarte frumoasă pildă de credință față de stăpân aduc zărele englezești. În orașul Durham din Anglia un câine stă pază, de trei luni de zile, la mormântul stăpânului său Dr. Stare, fostul președinte al oficiului sanitar din acel oraș. Cu toate că, în ziua înmormântării, câinele a fost legat, a plecat, îndatăce l-au deslegat, în cimitir, a aflat mormântul stăpânului său și a rămas pazaic acolo. Căsenii l-au căutat, dupăce de patru zile nu mai dase pe acasă, și l-au aflat la mormânt. L-au chemat acasă, dar n'a voit să vină. L-au adus cu sila, ca să nu moară de foame. Acuma câinele vine de trei ori pe zi acasă la mâncare, iară în toată vremea cealaltă păzește mormântul stăpânului său. Intreg satul iasă și-l privește, și vin oamenii și din alte sate și orașe, ca să vadă această minunată pildă de credință și alipire nestrămutată față de stăpânul său.

Folosul cojilor de ouă. Cojile de ouă nu trebuie aruncate, ci adunate, spălate bine și puse într'un săculeț de pânză. Când se spală hainele, săculețul cu coji de ouă se pune în căldarea în care se fierb hainele. Într'o căldare sunt de ajuns cojile dela 10—15 ouă. Hainele se albesc minunat.

Jertfa unui părinte

Pe vremea revoluției franceze mulți oameni erau osândiți la moarte fără nici o vină. Acești oameni erau duși în piață, unde călăul le reteza capul dintr'o singură lovitură.

Judecătorii nu-și prea băteau capul cu el și de multeori nici nu știau, dacă cei omorâți erau într'adevăr cei osândiți la moarte.

Între cei mulți a fost osândit la moarte și un tânăr cu numele Loizerrolles. Tatăl său voind să-l mângâie și în cea din urmă clipă îi urmă în închisoare.

Într'o zi, pe când tânărul dormia obosit și flămând, iar bătrânul veghia lângă el, întră temnicerul urmat de soldați și strigă pe cei osândiți la moarte. Când ajunse la tânărul Loizerrolles, nimeni nu răspunse. Temnicerul strigă mai tare și atunci bătrânul tată răspunde: „eu sunt”. Înainte de a pleca însă se apropie de fiul său și îi zice: „Dormi copilul meu, dormi somnul fericirei, căci tatăl tău se duce, să moară pentru tine. Ne vom întâlni acolo unde viața e fără sfârșit”. Apoi întorcându-se către tovarășii din închisoare, le zice: „Când se va scula, să-l liniștiți, ca jertfa mea să nu fie zădărnicită”.

După acestea vorbe pleacă în piață. Și când călăul îi retează capul, el șopti: „Dumnezeul meu, apără-mi copilul”.

Să fim harnici și pricepuți

Greutățile de astăzi se pot ușura învățând un meșteșug. Să luăm pildă dela Franța și să lucrăm cu hărnicie și pricepere

Ne plângem, că vremurile sunt grele, că nu mai avem ce mânca și cu ce ne îmbrăca. Strigăm și învinuim pe toată lumea pentru răutățile ce ne apasă și nu vrem să ne dăm seama, că poate și noi suntem pricina acestor răutăți.

Nu suntem destul de pricepuți. O unealtă n'o știm repara. O stricăciune la casă n'o știm îndrepta. Așteptăm numai ca meșteșugarul să ne pună în rând toate. Nici un meșteșugar însă nu poate lucra în cinste. Iar plată adeseori nu avem de unde să-i dăm.

De aceea fiecare gospodar trebuie să se trudească să fie și meșteșugar.

„Orice meserie, nu e rău omul să știe“.

În Franța toți slujbașii statului, negustorii și plugarii cunosc câte un meșteșug. Și orice lucru trebuitor gospodăriei, îl fac singuri.

Dacă se strică ceva la casă, înșiși fac reparaturile trebuincioase. Plugarii își dreg singuri sculele muncii câmpului.

Incep să învețe meșteșugul încă în școala primară. Copiii cei mai mici, din clasa întâi, fac fel și fel de jucării din hârtie. În celelalte clase lucrează fel și fel de scule. Când gata cu școala, cunosc binișor celea mai multe meșteșuguri, așa că orice stricăciune mai mică de acasă, pot s'o repara.

În Franța se tipărește și o gazetă, care te învață toate meșteșugurile și cetesc aceasta gazetă nu numai meșteșugarii, ci și plugarii și slujbașii Statului și învață din ea multe lucruri bune și folositoare.

Se spune, că în Paris, mulți slujbași când se mută dintr'o casă în alta, își cară singuri mobile și scule ce au, numai să nu cheltuiască.

Iată pentru ce Franța este astăzi țara cea mai bogată și noi ne milogim în tot chipul, să ne împrumute cu banii

Noi ne-am dat prea mult cu boeria. Dacă am dat numai de câteva ori pe la școală, ne socotim domni și un pachet cu câteva cumpărături dela prăvălie, ne rușinăm să-l ducem acasă. Iar de ceva meșteșug nici vorbă să ne apucăm. O poliță la jug, un corn la plug, o spiță la o roată, o cătușă la tânjală, ori o coadă la o greblă nu știm s'o facem și nici nu vrem să învățăm.

Înainte de aceasta cu vre-o doi ani, „Astra“ dela Blaj, a voit să plătească un măiestru, care să meargă în două comune fruntașe de lângă Blaj și să învețe pe săteni câteva meșteșuguri bune. Sătenii însă n'au primit. În toamna anului trecut, Domnul Ministru Nicolae Iorga, a dat poruncă ca în toate școa-

lele din țară, copiii să învețe și un meșteșug. A fost minunat gândul Domnului Ministru și învățătura meșteșugului în școale de bună seamă va da roade fericite. Copiii ieșiți din școale vor putea să se ajute cu ușurință și să învingă orice greutate. Nu vor fi meșteșugari, dar vor fi oameni harnici, iscusiți și pricepuți.

Ion Popu-Câmpeanu

Și împărații fac crușări

Din cauza vremurilor grele de azi, sunt siliți să facă crușări nu numai cei săraci și năcăjiți, ci chiar și împărații.

La noi în țară, scărîțându-se plata slujbașilor statului, s'a scărîțat și plata Maiestății Sale Regelui. Însuși Maiestatea Sa a dorit să se facă aceasta scărîțare. La Curte se fac crușări mari și se poartă o gospodărie foarte îngrijită.

În Anglia, regele George și-a scărîțat plata cu a opta parte. Nu se mai dau banchete și regele nu mai călătorește decât foarte rar, pentru că să nu se facă cheltuieli prea mari. S'au vândut și câțiva cai de călărit din herghelile regești.

Regele Victor Emanuel al Italiei, primește plată foarte mică, are însă avere proprie foarte mare. E unul dintre cei mai bogați oameni ai Italiei. La Curtea regească niciodată nu s'au făcut cheltuieli mari.

Regele Belgiei, pentru că să crușe, în anul acesta n'a mai ținut balul dela Curte, la care erau chemați câteva mii de oameni. Tot ce câștigă din averea sa proprie, împărțește săracilor.

Dintre toți regii din Europa, Boris al Bulgariei are plata cea mai mică. De aceea el poate să fie socotit ca cel mai sărac rege din Europa. Totuși și-a scărîțat plata aproape la jumătate. Iar regina nu-și mai face hainele la Paris ca și mai înainte, ci poartă costum național bulgar.

Regele Danemarcei și cel al Norvegiei încă fac crușări mari și nu mai călătoresc ca și mai înainte. Iar regina Wilhelmina a Olandei trăiește foarte simplu. Toți banii câștigați din crușări, îi dă pe seama săracilor și a oamenilor fără de lucru.

Ioan Richivoi. Suma de 100 Lei de care ne întrebați am primit-o.

Suciu Ioan, cantor, Frumoasa. Bani trimiși în 3 Februarie a. c. i-am primit. Abonamentul achitat pe 1931 și 1932. Calendarele le-am trimis cu data de 10 Martie.

Am primit câte 200 Lei dela următorii: Doros Nicolae, Cosma Vasile, Mocivan Alexandru, Rev. Ludovic Vida, Ing. D. Marian, Vlad Rusalin.

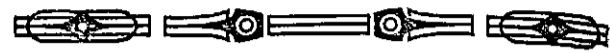
Câte 180 Lei. Sebastian Pellegrini, David Deac, Vasile Tuca, Schiau Teodor, Tatar Emil, (Dr. Aurel Gavrîș, Of. parohial Beiuș-Uileac, Negrușa Pompei, Vasile Cosma, Stoica Ioan, Sima Ioan, Avram Nicolae, Vlaic Petru, Of. parohial Băcia, »Royal« Mediaș, Goga Petru, Ioan Brânzeu, Lupan Ovidiu.

Câte 160 Lei. Parohia Băcia, Isaia Marele, Ioan Mezei, Simion Botoș, Suciu Toma, Of. parohial Nădlac, Crainic Gheorghe, vâd. Emilia Maior Vasile Popa.

Alte sume: Flueraș Gr. Vasile 80; Crucian Irom 100; Romul Avram 30; Petelean Alexandru 50; Dr. P.

Lauran 45; Axente Dumitru 240; Otto Evans, Detrai. Mich. 165; Ștefan Rașca 140; Funar Vasile 100; Covrig Emilia 430; Circa Livia 375; Peteanu Victoria 190; Meșteșan Ioan 360; Zinvel Petru 45; Cotoi Ioan Tatar 45; Bejan Ioan 550; Octavian Popoviciu 45; Popa Vasile 80; Reun. cetățenilor, Valea-lungă 45; Ștefan Tecariu 90; Victor Cosma 90; Dumitru Toncean 80; Cocoloș Ioan 100; Alexa Vasile 300; Coardoș Ioan 90; Nicolae Rașu 130; Teodor Pasidea I. Toma 350; Runcan Dumitru 50; Filimon Ioan 35; Ioan R. Bălan 90; Mădăraș Vasile 45; Ioan Pocan 150.

Redactor: IULIU MAIOR.

Publicațiune

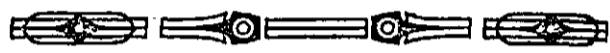
Reuniunea cetățenilor din Valea-lungă își ține adunarea generală în ziua de 24 Martie 1932 în localul reuniunii.

Valea-lungă, 9 Martie 1932.

Președinte

(ES) 1-1

Kestner Mihail

Arendare

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în comuna Blaj, se dă în arendă localul „HOTEL CENTRAL“ situat în strada Regina Maria colț cu str. Regele Ferdinand, în actuala piață, constător din: cafenea, restaurant, hotel cu 8 camere, terasă, pivniță, toate având aranjamentul necesar, conform inventarului aflător la Banca „Patria“.

Condițiunile de arendare sunt: arendașul va plăti o chirie lunară, ce se va stabili după învoială, precum și toate impozitele către Stat, județ și comună. Obiectele cuprinse în inventar, în caz de lipsă, vor fi întregite de arendaș, iar cele ce se vor strica în timpul arendării se vor completa de acesta, proprietatea lor rămânând a băncii.

Ofertele se vor înainta la adresa de mai jos până la data de 20 Martie 1932.

„PATRIA“

Institut de Credit și Economii S. A. BLAJ

4000 LEI

venit pe lună Vă garantăm dacă Vă procurați Mașina de impletit repede „ROYAL“. Prin faptul că răscumpărăm dela DV. cu prețuri cunoscute mari, ciorapi, șosete, mânecute și rochițe lucrate pe această mașină, Vă oferim ocazia de a Vă asigura o existență și un venit sigur.

Scrieți chiar azi pentru trimiterea unui prospect gratuit, la mașini de impletit „ROYAL“, Mediaș, casa poștală No. 7.

(57) 2-2